

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות

פ.ח.

מסורת הש"ס

(א) גיטין לו; (ב) [קטנה ז':
ג'עיל טז: וש"נ]; (ג) [דף יז.];
(ד) [ע"י גיטין סד.]; (ה) [דברים
[טו.]; (ו) [ז"ל שה"א]; (ז) [נ"י כ"י,
[ח] [וע"י תוס' שבת לט: ד"ה
אלא פמיו וכו']];

מוסף רע"י

וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואין עמו פרובול. דטען היה לי אצד עסקין, דאי לאו הכי ריכא למימר דשניעית משמטת (גיטין לז:).

תוספות רי"ד

[illegible]

(א) ז"ל בתוספתא בפר' מי שמת
ממנה כפי יתומים אצל מן הקטנים.
(ב) נראה דז"ל אלא אפילו אי הוי
היי"ל אלא כחלמודא דידן נמי לא

גובה כתובתה. ואינו יכול לטעון תרעמין והחורט לי שטר כתובתין וקתרעמיו משום דתנאי כתובה מעשה ד"ד הוא. ומהכא נפקא לן דצ"מ^א והטוען אחר מעשה ד"ד לא אמר כלום מ"ט כל מעשה ד"ד כמאן שטרך נדקיקט שטרך דמי: **אבד גטי.** שלא הוצאתיו עליו לגבות כתובתי על ידו כדמנן גובה כתובתה אלא קרעוהו ד"ד אלא אבד ממני: **והוא אומר אבד שוברי.** כבר הוצאתו ד"ד ואמרת שטר כתובתי וגבו ד"ד הכתובה ועל פי הגט וקרעוהו ולי נכתב שובר ועל הכתובה שאם תוילאי עוד על ידו שטר הכתובה ותבואי לגבות ממכה אלמנות לומר לא נתגרשתי ולא גפרעמתי יהיה השובר לעד וכל הרעמי: **וכן צ"ה שהולאי שטר חוב.** אחרת שציעית ואין עמו פרוצול זה האומר השמיטתו שציעית זה אומר הפרוצול היה לי שלא תשמיטנו שציעית ואבד: **הרי אלו לא יפרעו.** חיישי' שמא כבר גבתה גט וכן השמיטתו שציעית: **מה הפסוק.** שגורו שוברי כובדים על המלות והיו ריחאש עוזרי גיטין^ב ומשקיבלתו שורפתו וכן פרוצולין^ג: **פרוצולין:** פרוצול. במסכת גיטין מפרש צפרק השולח גט (דף לז:) הלל התקין פרוצול כדי שלא תשטמ שציעית שמוסר שטרותיו לז"ד שיגבו מן הקור חובו כל זמן שימצעו דהשתא לא קניין ציה לא יגוש^ד: שאינו הוצאתו כלום אלא בצ"ד תבועו שהפקרם הפקר והם יורדין לנכסיו: **גמ' ע"מ.** ותבועה לאחר מיתתו צבורת אלמנה לומר לא נתגרשתי ולא נפרעתי דלא ודאי צבורת נגרשה ולא נפרעתי ציה דהא קרעין לגיטא וכי הדרא מפקא

לכתובתה בלא גט תנן מתני' הרי אלו לא יפרעו ומיהו הוה
 (שלא) תמתין עד שימות ותגבה בתורת אלמנה ומדלא חייש
 שיש' כותבין שובר על כרחו של ליה ואינו יכול להשמיט עמו לומר לא
 עד שתחזיר עד שטרתי שמה תחזור ותוציאנו אלא אומרים לו
 יפרעך והוא ידעך לך שובר. ופלוגתא היא בבבא בתרא (דף קס"א)
 הייחמ' לו כמאל' דלמך אין כותבין לפי שנמנא לו דרי' לשמור ושוברו
 מנן העבדים: **דלמא מפקא.** ללחך מיתה: **וגביא.** בתורה אלמנה:
כותבין שוין כותבין כרובה. אלא קומכין על תנאי ז"ד: **ולשמואל**
כותבין שובר. בתמיה: **לידי מיפרשא** לי. דלעולם אין כותבין
 שובר והיינו טעמא דגובה כתובתה דאי מקום שאין כותבין הוא
 והוא אומר כתבתי וירא אני שמה תחזור ותוציאנה עליו להציא ראה
 ואי מייתי ראה עדים שכתב לא גביא ואי לא מייתי ראה קמני
 מתניתין גובה כתובתה ואמר נאמן לומר שנית מיתה העיר וחי
 במקום שכותבין הוא והוא אומר לא כחז' לי עליה להציא ראה ואי
 קמני מתניתין גובה כתובתה שהציאה ראה שלא כחז' לה: **ואף**
ירב. דאוקי מתני' במקום שאין כותבין לחודה: **דדר ביה.** ואוקי
 מתני' בטעמא אחרינא ואמר בין במקום שכותבין ובין במקום
 שאין כותבין כי מפקא גט בלא כתובה גובה עיקר כתובתה דהיינו
 ממנה ומאמרי וגובה דקמני מתני' עיקר קאמר ולא תוספת ודי מפקא
 ככתובה בלא גט גובה תוספת ולא עיקר חיישינא שמה גבאחו על
 פי הגט: **וכל הרושע יצא וישע.** דלין לחוש מעשה לכלום:
בשנמא לשמואל. דלמך בין עיקר בין תוספת נפרעין על פי הגט:
ומוקי לה. הא דקמני לא יפרעו: **במקום שאין כותבין.** ומשום הכי
 ממהימן במאי דלמך פרעתי ע"פ הגט דלמך כשתבעני על פי הגט
 ואמרתני צדית דין כתבתי לה כתובה וירא אני שלא תחזור ותוציאנה
 ואמרו לי הצא ראה ולא מנאמי ראה ואמרו לי פרע ובקשמי
 מהמן שיכתבו לי שובר והואיל ועל כרחי אני זקוק לפרוע טוב לי
 שיהיה לי שובר וכתבוהו לי ואזד: **אלא לרב.** דלמך אין נפרעין
 על פי הגט אלא עיקר אמאי לא יפרעו נהי דעיקר לא גביא: **כו:**
 ואי

והסתר כתובה בידה כדי קאמר דר כתובה אינה גזנה עיקר הג"מ ויחיה לא ידעו שיהיה גרושה לשרוף למשינן לזמן ציושבת מחדש עיניה אפי' נעדי מיסא אמי שמי: **בזמן רב** רבין רומר **לא** מחסר

גלגל גביא אע"פ שאין נאמן
כתובתה מ"מ לא יפרע עד
לילי הפסד אס ישאר הנט
ויכול לומר לא גירשתיך וגו'
ואין עמה גט היא
אומר אבד שוברי
שטר חוב ואין עמו
דעו רשב"ג אומר מן
הכתובת שלא בגט
פרובול: **גמ'** (ס"ז) "מ"
כותבין שובר ליחוש
בתה וגביא בה אמר
כתובה עסקי ושמואל
בין כתובה ולשמואל
נגזן לדידי מיפרשא לי
במקום שאין כותבין
הביא רביה במקום
תב לי עליה להביא
דאמר רב בין במקום
אין כותבין יגט גובה
ת וכל הרוצה להשיב
ואין עמה גט היא
אומר אבד שוברי וכן
רב ואין עמו פרובול
למא לשמואל מוקי
ואמר כתבתי דאמר'
מייתי רביה אמרינן
לרב נהי דעיקר לא
יגבי אמר רב יוסף
הכשארן שם עדי
מימר לא גירשתיה
יכול

במקום שאין כותבין
צדקתב לה איהו ושינה המ
ואע"פ שהגט נשאר צדק
אמרה צנינא לאינאבין צד
תציה כו' כדאמר התם א
לוה לאש מלוה קבלה וסברה
אמרה טמא אפי שוברת כ
סובר טמא אפי תני מק
כותבין שובר אלף דחיי ד
דאית ליה צהדיא צפרק
גמי התם צסוטה ומוקי ל
סוגיא דהתם קשה דמאי
צריך לשובר שאינו פורע לה
שסתחורו וי"ל דהתם דייק מ
מכלל צבעלמא כותבין:] צ
התם לדין צבנא צצצא צ
התם משמע דקיימא לן
כו' ומדמסיק הכי סתמא
דה"פ ש"מ כותבין שובר ו
דקמני וחי אומר אבד שו
הזקיקוהו לפרוע ע"י שובר
כל כמה דמני למידק מרי
במקום שכותבין תציה
צגט ולא צבת

במקום שבותבין ואמר
כשהציאה רחילה
הוא נישח שמא אח"כ כתב
דמוקמינן הא דקתני צריי
דאמרי עדים שנשרפה כתוב
שכותצין לא גביא דחייסין

כח שהצילה רחיה שלא כת
תוספת. ומיירי מתני' צין
שזכר א"כ הוציאה גט ואין
ה צידה דכשתחללמן תגזר
יושה דלית לה גט אבל א
נלה לא קאי ומיהו אי אמ
ורבי יוחנן גמי מפרש ה

ומר פרעמי לכ"ע במקום שאין כותבין ותחזיר לו הגט ותקער כיון שיכול לבא לס צידה דלמחר תבזה פעם שנית ולא לא יוכל לומר פרעמי וכי תימא יכתבו שובר אלא קצר דאין כותבין שובר אלא נמי אי שמואלא לית ליה דרבי יוחנן דאמר לא אמר כלום אס לא תוסיף הגט ממנש יהא נאמן לומר פרעמי אפילו במקום שאין כותבין דגט הוי במקום כתובה דהכי הוי צעי למימר אביי התם בפ"ק דב"מ (דף פ' וסא) כתובה ואין עמה גט היא אומרת שובר גטי ולא נקער גט אומר לבד אביי שברך בכתה כחובתה אבד ונקער והיה לי שובר שלא תחזור ותבזה צעירי מיתה כשתחאלטן וה"ה שהיה יכול לטעון שלא פרע לה עדיון מ"מ יכול לומר לא אפרע עד שתחזיר הגט ויקרענו ומן הסכנה ואילך אשה גובה שלא נקער רק שיש עירי גירושין ליהבא מיגו ודלתי לא צריכינן דאליבא אלא לרב אבל לשמואל דמיירי בדאיכא עירי גרושין אחי ליה שפיר וה"נ הוי פ' דמתני' מעיקרא לאביי בפ"ק דב"מ (סא) ולבסוף מסיק כר' יוחנן ומוקי לה במקום שכותבין ומפרש כמו שפירשת אביי דר' יוחנן דהוסיף גט היינו עירי גט וא"ר יוחנן בפרק גט פשוט (ב"ב דף קא: וסא) משמע דקבר אביי דאין כותבין שובר דקאמר אביי אבד שוברו של זה יאכל הלה וחדי וא"ר אמאי גובה כתובתה והא יכול לבא לדיי הפסד ע"י מה שנשאר גט וכתובה צידה כדפרי' וי"ל דאביי עימד כיון שיש עדים שנשפרה לכתובה ויחזיק ליה טפי לאוקמי במקום שכותבין ונשפרה מלאוקמי

וְיִתְּנוּ כְּחוֹבָה וְאֵין עִמָּה גֵּט דְּלִי' דְּלוּמָקָא
 ג] וְלֵהֵי גִבְיָא סְפִיר צַעֲרִי הִגֵּט גִּרְדִּיל
 הֵייוּ לֹא אֲפֹשֶׁר וְכּוֹבִינָן שׁוֹבֵר דְּמֵי
 וְלֵית לֵיהּ לֵאזִי דְקִרְעִין לֵיהּ וְכּוֹבִינָן
 צַר דְּשַׁמְעָה מִרְבָּא וְשֵׁנִי לֵיהּ אֵין עֵבֶד
 יְכוּתִינָן שׁוֹבֵר וְהָא דִּתְנִן בְּטוֹמָה (דף ו' וס')
 וְכֹתֵה וְיִזְלָתָא וְאִמֵּר בְּגִמְרָא שִׁמ' כּוֹתִינָן
 עֵינָן לֹא מִשּׁוּם דְּלֵית לֵיהּ לֵאזִי דִּלְיָן
 הָא לִיכָא לְמַשְׁמַע מִינָהּ תַּדַּע דְּהָא רַבָּא
 פְּשׁוּט (ב"ב קע"א:) דְּלוּתִינָן שׁוֹבֵר דְּמֵי
 צַמְקוֹס שְׁאֵין כּוֹתִינָן כְּחוֹבָה וְאִוְהֵיבָא
 יִד' שִׁמ' כּוֹתִינָן שׁוֹבֵר הֵסֵעַ ע"כ הוּא
 וְסֵס שְׁרֵי הַפְסִידָה כְּחוֹבָה וְלֹא לְלוּמָקָא
 קִמְתִּי שׁוֹבֵרָא וְלֹא קִמְתִּי יִזְלָתָא הָא כְּחוֹבָה
 ב] בְּרֹחֵבִית שׁוֹבֵר. פ"י צִקְנוֹמֵרֵס וְאִתְּנָה
 (דף קד קע"א:) וְאֵין נִרְהָא לר"י דִּלְדִּירָא
 וְכוּתִינָן דְּקִאֲמֵר הֵאֲדִינָא דְּכַתִּיבִין תַּבְרָא
 שִׁס' מִשְׁמַע דְּהִי לִלְכַתָּא וְנִרְהָא לר"י
 קֵשׁ לַמ"ד הֵסֵעַ דִּלְיָן כּוֹתִינָן וְמִתְּסִיפָא
 לֹא הוּא מִנִּי לְמִידֵק כ"כ דְּלִמְלָא לֹא
 מִלְּהָא הוּא לְפִינָּהּ מִשּׁוֹרֵת דִּלְיָן עֵבֶד א"י
 וְכֹתִינָן (דף ק"א) הֵסֵעַ דְּס"ד לְדִיִּירִי
 יִזְי' יִפְרַשׁ מִתְּנִי וְלֹא תִּזְלָתָא כְּחוֹבָתָהּ
 וְהו"ל דִּיפְרַשׁ כר' יוֹסֵט;

לֹא כַתָּב לִי עֲלֵיהּ לְהַבִּיא רְאִיָּה. וּמַתִּי
לָא כַתָּב לֵהּ וְלֹא כִיּוֹן דְּצִמְקוֹס שְׂכֻתָּצִין
הָא כְּרִים פִּיבָּ לְעִיל (דף עז:). חִישִׁי' לְהִי
אִצְדָּה כְּמוֹצָה נִשְׁפָּה כְּמוֹצָה כְּיוֹן
וְצִמְקוֹס שְׂאִין כְּוֹתִצִין שִׁמְעֵה דְּצִמְקוֹס
מִמָּה כְּיוֹן לֵה אֲחֵרֵי וְיִיל דְּהֶס שְׂכָר
לֵה בְּשַׁעַת נִשְׂוֹאִין מו לִיכָא לְמִישָׁא שִׁמְעָא
מִקּוֹס שְׂכֻתָּצִין צִין צִמְקוֹס שְׂאִין כְּוֹתִצִין
מִמָּה כְּמוֹצָה לֵה תְּגֻבָּה אִפִּי' מִנָּה וּמֵאֲחֵרִים
שְׂמִית מִנָּה וּמֵאֲחֵרִים בְּעִדִּי מִיִּתָּה הִוֵּילִי
וְנָה בְּצִמָּי תְּגֻבָּה עֵיקָר אֶס לֵה בְּכֻמוֹצָה
יִפִּן לָרֵב דְּלִפִּי' אִין תְּקוּבָה צִידָה גֻּבָּה
דְּפִרְרִישִׁים לְעִיל וְאֶס תְּחֻמָּה וְהִתְחַבֵּר רַב

עין משפט
נר מצוה

ע א ב מ״י פ״ט מהל'
שמיטה הלכה כד סמג
לחזון רפא״ טוש״ע ח״מ סי'
קז סעיף לג:
עא ג ד מ״י פט״ז מהל'
אישות ה׳ כח סמג
עשין מה טוש״ע אה״ע סי' ק
סעיף ט ויב:
עב ה מ״י שס ה׳ כו
טוש״ע שס סעיף יא:

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]